

Наше Слово

УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВИК
TYGODNIK
UKRAIŃSKI
UKRAINIAN
WEEKLY

Рік Lxviii № 7 (3418) Варшава, 19 лютого 2023 року, Ціна / Cena 5 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254 Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl

Ярослав Сирник отримав звання професора. с. 2

Ненависть за державні гроші. с. 3

Державні відзнаки
для православних священників. с. 10

ISSN 027-8254

9 770027 825238

Павло ЛОЗА, Ігор ЩЕРБА

Ярослав Сирник отримав звання професора

Як багато з вас уже знає, 23 січня Ярослав Сирник, український історик, який працює на кафедрі етнології та культурної антропології Вроцлавського університету, отримав посаду професора гуманітарних наук за напрямом історія.

Багато представників української меншини в Польщі пам'ятає Ярослава Сирника з IV Загальноосвітнього ліцею з українською мовою навчання в Лігниці, випускником якої він є. Вивчав історію в Університеті Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні, потім перейшов до Вроцлавського університету. У 2005 році отримав ступінь доктора гуманітарних наук у галузі історії, захистивши дисертацію під назвою «Українське населення в Нижній Сілезії в 1945-1989 роках».

Як співробітник Вроцлавської філії Інституту національної пам'яті, серед іншого, координував дослідницький проєкт ІНП «Апарат служби безпеки проти національних і етнічних меншин та іноземців».

Бере активну участь у роботі Українського історичного товариства у Польщі, де був головним редактором журналу «Літопис. Студії та матеріали Українського історичного товариства у Польщі». Був також редактором «Українського альманаху», який видає Об'єднання українців у Польщі й з яким досі співпрацює. Також є членом Асоціації польських архівістів та Історіографічного товариства.

У 2016 році його нагороджено Бронзовим хрестом за заслуги.

Сфера наукових інтересів Ярослава Сирника охоплює, зокрема, історію національних меншин у Польщі та діяльність служб безпеки. На ці та інші теми вийшло кілька його книг. Зі свого боку додамо, що професор був теж автором статей у нашому тижневику.

Сьогодні серед представників української меншини в Польщі працює кілька дослідників з науковим ступенем професора.

З нагоди призначення на посаду професора гуманітарного факультету ми поставили Ярославу Сирнику кілька запитань.

– Пане Ярославе, розкажіть трохи про свою наукову роботу. Назвіть, будь ласка, найважливіші ділянки історії, що були та залишаються в полі вашого зору?

– У мене є дві головні теми, з якими я працюю. Це історія національних меншин та українсько-польських відносин як у Польщі, так і у Східній Європі. Це теми більшості моїх публікацій. У певний момент у мене з'явилися методологічні розробки, що стосувалися способу роботи органів безпеки комуністичної Польщі. Це тому, що колись (протягом 14 років) я був співробітником Інституту національної пам'яті. Зараз, зрештою, готую для студентів підручник про способи інтерпретації минулого. Це критична методологічна праця. У цій роботі роз-

вінчую певні міфи, що стосуються зв'язків між поняттями «минуле» та «історія». У нашому сучасному розумінні ці поняття збігаються, мають спільне значення. Але вважаю, що вони охоплюють дещо ширше значення, яке ми застосовуємо в щоденному житті. Наприклад, про минуле багато йдеться в мистецьких творах, живописі, історичному кіно, реконструкції, а також так званій історичній політиці. Минулим займається не лише наука історія, є також історична антропологія, соціологія тощо.

– Які ваші основні книжкові видання?

– Найважливішою й, певно, переломною на моєму науковому шляху є «Trójkąt bieszczadzki». На сьогодні це основна моя книжка. Через два роки після її публікації я видав другий том «Przemoc i chaos». Перша книжка, вважаю, є далеким відгуком на те, що написано про польсько-українське протистояння в Бескидах у 1944-1947 рр. Згадую там про події на території Ліського повіту. На відміну від інших досліджень я спробував на основі історичних джерел поглянути на події в мікромасштабі, з перспективи окремих сіл, громад. Це був погляд не лише на українців, але й поляків. Хотів сказати, що до подій того часу не можна вживати спрощеного підходу. Там спостерігається різна поведінка й ставлення до подій місцевого населення.

– Якою є ваша основна діяльність у Вроцлавському університеті?

– Я веду лекції для студентів. Працюю на кафедрі етнології та антропології культури, маю, зокрема, лекції з організаційної антропології. Є теж курс про Бескиди, де ми, однак, не зосереджуємося на польсько-українських відносинах. Нас цікавить культурна спадщина та сьогодення цього регіону. Два рази я їздив зі своїми студентами на «польові дослідження» околиць Ліська. Справа польсько-українських відносин з'являється під час таких занять, але вона не є їхньою головною темою. Цього року в університеті нам вдалося створити новий курс «Ukraina i Ukraincy». На нього записалося дуже багато студентів.

– Ви член Українського історичного товариства. Яка в ньому ваша роль?

– Це громадська структура, й ми так працюємо вже 20-й рік. Бувають часи, коли про нас чують більше, коли менше. Багато років я активно працював у різних структурах Товариства. Найбільше нас помітно, коли ми проводимо наукові конференції, зокрема в Перемишлі, в яких беруть участь науковці з багатьох країн, також і з України. Результатом цих конференцій було видання наукових збірників. Спільно з фондом «Калина» ми організували проєкт «Живі в нашій пам'яті». Також пишемо заяви та звернення до різних установ і у Польщі, і в Україні.

– Не можу не спитати про український ліцей в Лігниці, де ви вчилися. Як згадуєте цей час?

– Навчання в цій школі мало дійсно вплив на мій подальший життєвий шлях. Молодь за час навчання формує свій світогляд. І Лігниця тут не виняток. Тоді я перебував серед своїх. Очевидно, що це вплинуло на моє бачення світу і моє мислення. ●

Від імені редакції газети «Наше слово» та її читачів сердечно вітаємо Пана Професора з присвоєнням професорського звання, що є вагомим офіційним визнанням досягнень у науковому світі.

Григорій СПОДАРИК

Ненависть за державні гроші

Інтернет-канал «Національні медіа» («Media Narodowe») польського націоналіста Роберта Бонкевича поширює ненависть до українців, євреїв, Єжи Овсяка й Великого оркестру святкової допомоги та інших. На жаль, радикал отримує державні дотації, які використовує також на... допомогу українським біженцям.

На проблему вказує у своєму звіті товариство «Ніколи більше» («Nigdy Więcej»). Серед донаторів, що фінансово допомагають націоналістам, названо, зокрема, Міністерство культури й національної спадщини та адміністрацію прем'єр-міністра. У такий спосіб держава підтримує псевдожурналістів, які вважають, що нещодавній Оркестр (який допомагає й Україні) було створено за зразком фашистських акцій допомоги солдатам.

З перших днів російського вторгнення в ефірі «НМ» біженців з України представляли як загрозу, зокрема біологічну, для польського суспільства. Тут варто нагадати, що націоналістів з публічним поширенням таких «мудростей» випередив лідер правлячої команди Ярослав Качинський. Він ще в 2015 році говорив, що в організах тодішніх біженців містяться мікроби та паразити, які можуть бути небезпечними для поляків. За словами експертів, такий підхід має на меті дегуманізувати обраного ворога та виправдати атаки на нього. Вже згаданий Бонкевич у 2021-му у своїх медіа остерігав перед українською міграцією, що, на його думку, мала б призвести до «етнічних змін» у Польщі. У чи не найширшому антиєврейському інформаційному потоці націоналісти говорять, зокрема, про користь, яку євреї отримують від війни в Україні. Постійний ведучий «НМ» Брунон Ружицький у березні 2022 року переконував, що депопуляція Східної України «на руку путіну, євреям і, можливо, Заходу». За тиждень передача з цим висловленням отримала 100 тис. переглядів.

– Поляки виїжджають за кордон, а тут оселяються українці. Українці користуються соціальною допомогою, мають деякі привілеї, які, за нашою оцінкою, повинні належати лише громадянам Польщі, – говорив ще в травні 2021 року Роберт Бонкевич під час публічного виступу в місті Олава. Тоді він вимагав обмежити міграцію всіх іноземців до Польщі та утриматися від будь-якої соціальної підтримки для українців. Націоналіст відзначав, що багатокультурність призводить до етнічних конфліктів і терактів, які відбуваються на Заході. На його думку, ті ж проблеми для Польщі створять українці. Інший націоналіст тоді як приклад «української проблеми» навів написи українською мовою біля входу до публічних туалетів

у Вроцлаві. Він переконував, що так українці ніколи не сполонізуються.

Олавські ксенофобські «мудрості» можна було почути на каналі «НМ». Перед початком повномасштабної війни в одній з трансляцій (від 18 лютого 2022 р.) розмірковували над тим, чи мігранти з України «заполюють Польщу». Як ведучі, так і слухачі в телефонних дзвінках висловлювалися абсолютно проти біженців. Слухач Дарек з Отвоцька переконував, що не можна цього дозволити, бо українці набагато агресивніші від поляків, вони такі ж, «як ті, що прийшли з Сирії». Своїми думками ділився також Адам з Варшави. Він свято переконаний, що євреї хочуть створити в Польщі свою державу, що називатиметься Полін, та планують використовувати українців, щоб позбутися поляків, яким це не буде подобатися.

Репортери «НМ» у березні 2022 року поїхали на кордон, щоб на місці довести, що серед біженців з України багато осіб темнішого кольору шкіри. Постійний мотив цих новин, як відзначають автори звіту, – це копіювання тез російської пропаганди. Так слухачі «НМ» почули, що в Україні розміщено американські лабораторії з біологічною зброєю, тому росіяни мають право боятися. І Москва взагалі ще від радянських часів не діє за імперіалістичним зразком, а просто захищається. Крім цього, гості в ефірі «НМ» переконували, що воєнні дії на сході України «дуже обережні», а злочини в Бучі могли скоїти самі українці. Уже в січні цього року, можливо, хотіли сказати щось позитивне, але висловлене націоналістами прозвучало як расистська образа. Ведучий Ян Бодаковський, розмірковуючи про ситуацію біженців, заявив, що він віддає перевагу «білим, расово і культурно близьким, добре освіченим українцям», ніж «низькокваліфікованій робочій силі з азійських або африканських країн».

Ці приклади показують, що націоналісти не можуть бути організацією, яка допомагає будь-яким іноземцям. Однак, як вказують автори звіту, адміністрація прем'єр-міністра не бачила проблеми та в квітні 2022 року дала одній з організацій Бонкевича 264 тис. зл. на гуманітарну допомогу біженцям з України. Усі його структури в 2021–2022 рр. отримали з державних фондів близько 5 млн зл., за які купили звукову техніку для своїх маршів, нерухомість та автівки. На «НМ» в 2021 році з державної казни передали близько 200 тис. зл. Саме тому, на думку авторів звіту, проблема повинна дійти до якнайширшої частини суспільства. Нагляд, а найкраще зміна позиції державного донора необхідні й тому, що «НМ» намагаються отримати концесію на трансляції на кабельному телебаченні. Вони вже мають широке охоплення аудиторії (250 тисяч постійних користувачів, 100–150 передач на місяць), а з концесією можуть його значно розширити. Будемо вірити, що держава врешті побачить в тих медіа ненависть, або, як і є в дійсності, визнає їх небезпечними.

Представники товариства «Ніколи більше» свій звіт перекладали англійською мовою та з надією на реакцію вислали до власників мережі Youtube, де транслюють передачі «НМ». А держава, якщо не має ідеї на ефективніше використання 5 млн зл., завжди може передати їх нацменшинам. Така сума – це 1/3 річного бюджету всіх ініціатив нацменшин у Польщі. ●

Благодійний показ українського кіно

24-26 лютого в Кінотеці PKiN у Варшаві (Палац культури і науки) відбудеться благодійний показ українських фільмів. Усі кошти від продажу квитків буде спрямовано на підтримку українських кінематографістів та дітей-сиріт. «Триває війна. 24 лютого 2023 року виповниться рік, як росія напала на Україну. Не забуваймо про Україну, яка бореться й усе ще потребує нашої допомоги», – закликають до участі організатори.

У межах кінопоказу можна буде переглянути три фільми. 24 лютого відбудеться показ стрічки «Мати апостолів», режисер Заза Буадзе. Драма розповідає історію матері, яка в пошуках свого сина-льотчика, чий транспортний літак було збито над окупованою територією України, потрапляє в абсолютно чужий та агресивний світ, де все просякнuto ненавистю та стражданням. У цьому пеклі жінка не тільки шукає свого сина, але й з великою любов'ю в серці змінює кожного, кого зустрічає на своєму шляху. Фільм отримав понад 70 нагород на фестивалях по всьому світу.

25 лютого відбудеться показ фільму Сергія Дмитренка «Вільна людина. Паломництво». Документальний фільм розповідає дивовижну історію десантника ЗСУ, ветерана російсько-української війни, блогера, мандрівника та автора бестселера «Сліди на дорозі» Валерія Маркуса. З 24 лютого 2023 він знову в лавах Збройних сил України бере участь у війні проти російського агресора.

Під час 7-го Кінофестивалю «Україна!» у Варшаві фільм отримав спеціальну нагороду від Об'єднання українців у Польщі. Після показу відбудеться інтерв'ю з режисером.

26 лютого в Кінотеці покажуть стрічку «Щедрик» режисерки Олесі Моргунець-Ісаєнко. В історичній драмі йдеться про життя трьох родин різних національностей: українців, поляків та євреїв, об'єднаних спільною бідою – війною. Після репресивної системи СРСР вони відчують на собі каральну машину Третього Рейху. Фільм засновано на спогадах Терези, відомої нью-йоркської співачки, яку тоді врятували.

Квитки на благодійні покази можна придбати в касі Кінотеки або на сайті kinoteka.pl, де ви також знайдете більше інформації про подію.

Виставка «Архетип свободи» в Кракові

23 лютого о 18:00 в Білій галереї «Центрум» у Кракові відбудеться відкриття виставки «Архетип свободи» (Archetyp Wolności) відомого українського художника Івана Марчука.

Художник є автором тисячі мистецьких творів, лауреатом Національної премії ім. Тараса Шевченка, винахідником техніки живопису «пльонтанізм», що полягає в переплетенні тонких ліній. Він перший українець, якого Міжнародна академія сучасного мистецтва в 2006 році прийняла до «Золотої гільдії» та обрала почесним членом наукової ради академії. Його ім'я увійшло до рейтингу «100 сучасних геніїв світу» 2007 року за версією британського видання «The Daily Telegraph». У цьому списку Іван Марчук посів 72 місце.

На виставці в Кракові будуть виставлені картини з п'ятнадцяти серій, що представляють різноманітні теми

у творчості художника. Відвідувачі зможуть побачити більшість робіт відомої серії «Пейзаж». Вхід на її відкриття вільний. Виставка працюватиме до 19 березня.

Українська греко-католицька церква в Польщі переходить на новий календар

Згідно з рішенням Перемисько-Варшавської митрополії УГКЦ, усі греко-католицькі парафії в Польщі з 1 вересня 2023 року святкуватимуть нерухомі свята за новим стилем. Зокрема, Різдво Христове – 25 грудня, Богоявлення (Водохреще) – 6 січня, Благовіщення Пресвятої Богородиці – 25 березня, Покрова Пресвятої Богородиці – 1 жовтня, Святого Миколая – 6 грудня тощо.

«Святкування Великодня та інших рухомих свят залишається в Перемисько-Варшавській митрополії, як і в Україні, за юліанським календарем», – йдеться в декреті від 6 лютого. Підписав його владика Євген Попович, архієпископ і митрополит перемисько-варшавський, владика Володимир Ющак, єпископ вроцлавсько-кошалінський, та єпископ ольштинсько-гданський владика Аркадій Трохановський.

Перехід на новий стиль, услід за Українською греко-католицькою церквою в Україні, відбудеться 1 вересня. У цей день розпочинається новий літургійний рік.

«Узявши до уваги численні прохання вірян та провівши попередні консультації з духовенством та монашеством нашої Церкви про назрілу потребу реформи літургійного календаря УГКЦ в Україні, а також зважаючи на душпастирські рації: УГКЦ в Україні перейти з 1 вересня за новим стилем (початок індікту) 2023 року Божого на новий стиль для нерухомих свят зі збереженням чинної Пасхалії», – читаємо в постанові УГКЦ України.

За словами предстоятеля УГКЦ України Блаженнішого Святослава, календарна реформа УГКЦ в Україні матиме два етапи. Зараз зроблено перший крок. Щодо святкування Великодня, то єпископи «вирішили трохи зачекати».

Глава УГКЦ України пояснив, що в 2025 році відзначатиметься 1700-річчя Першого Вселенського Собору. Готуючись до цього ювілею, проводять спільну роботу щодо діалогу між Римом і Константинополем над оновленою Пасхалією, згідно з якою всі християни світу святкуватимуть Великдень в один день.

Щодо єпархій УГКЦ за кордоном, лише дві принципово не прийняли реформи григоріанського календаря – в Англії та Австралії.

У Православній церкві України питання про загальну календарну реформу розгляне Архієрейський собор, який збереться в травні. Про це повідомив митрополит білоцерківський Євстратій Зоря. Він також зазначив, що Синод ПЦУ вже ухвалив рішення, що громади, які бажають перейти на новий стиль, можуть це зробити за відповідною процедурою.

Чергова зустріч президентів України та Польщі в Ряшеві

Повертаючись в Україну після візитів до Великої Британії, Франції та Бельгії, 9 лютого Володимир Зеленський зустрівся з президентом Польщі Анджеєм Дудою. Зустріч відбулась у Ряшеві. Як повідомляє Канцелярія президента Польщі, під час зустрічі очільник української держави говорив про свій візит до Брюсселя та інших європейських столиць. Президенти України та Польщі також обговорили питання безпеки в регіоні.

«Розмова теж стосувалася запланованої подальшої дипломатичної діяльності президента (Анджея Дуди – ред.) та формування порядку денного напередодні найближчого саміту НАТО у Вільнюсі», – повідомив деталі розмови голова офісу міжнародної політики Марцін Пшидач.

Президенти обговорили актуальну ситуацію на фронті, питання безпеки в регіоні. Була теж розмова про необхідність подальшої спільної роботи над постачанням зброї Україні та питання санкцій для росії.

Наприкінці розмови український президент подякував своєму польському колезі за підтримку, яку Польща надає Україні, разом з турботою про мільйони українців, котрі втекли від війни.

Нагадаємо, що перша зустріч президентів від моменту повномасштабного нападу росії на Україну відбулася наприкінці минулого року.

9 лютого Володимир Зеленський під час засідання Європейської Ради у Брюсселі зустрівся теж з Матеушем Моравецьким, прем'єр-міністром Польщі.

Польща готуватиме українських військових

У Польщі заявили про намір щомісяця проводити військову підготовку для двох батальйонів Збройних сил України. Про це повідомляє Укрінформ з посиланням на слова заступника міністра національної оборони Польщі (МНО) Войцеха Скуркевича. Як зазначив політик, ідеться про спеціальну підготовку, зокрема навчання саперів, медичні курси та базові тренування для військових.

«Польська пропозиція вирізняється заявою про групу підготовку (...). Будемо щомісяця навчати одночасно два українські батальйони», – заявив Скуркевич.

Представник МНО підкреслив, що місія з навчання українських підрозділів не буде обмежуватися тренуванням, а міститиме комплексний пакет підготовки військ до бойових дій. Передбачено також безплатну передачу техніки, на якій відбуваються навчання.

«Ми сповнені рішучості підтримувати Україну в протидії російській агресії. Україна мусить виграти цю війну, інакше наслідки від досягнення росією своїх цілей за допомогою агресії матимуть деструктивний вплив на цілу систему міжнародної безпеки», – запевнив Войцех Скуркевич і додав, що Польща здійснила вже 30 поставок військової допомоги Україні на понад два мільярди доларів.

Виступ в Гданську білобірчан

29 січня в гданській конкатедрі під покровом Пресвятої Діви Марії і св. Бартоломея виступили учні білобірської школи з вертепною програмою. У своєму виступі багато говорили про Бога, св. Володимира і гетьмана

Мазепу, а також про війну, яку в Україні зараз веде московська орда. Згадаємо, як 29 січня 1918 року на станції Крути, на дорозі до Києва встала українська молодь зі зброєю проти московської навали, у той час, коли старші – Грушевський та Винниченко – дискутували як діяти проти росіян. Цей виступ підтвердив слушну думку: спочатку свідомість, а потім – зброя. Дякуємо вчителям та учням школи ім. Т. Шевченка в Білому Борі за те, що ви в річницю бою під Крутами обдарували мешканців Гданська таким гарним виступом. Бажаємо успіхів, ви продовжуєте справу ваших попередників в будівництві християнської, багатой України.

Олег ГНАТЮК, голова Українського Христового Братства св. Володимира в Гданську

Фото надав автор новини

Як наша лігницька школа вітала Новий-Старий рік з різдвяним настроєм

В п'ятницю, 13 січня, в нашій школі була зустріч з всіма учнями, вчителями, працівниками школи та запрошеними гостями. Священник з православної церкви о. Любомир Воргач поблагословив просфору та молитвою «Роздество Твоє...» почав наше шкільне різдвяне святе. А пізніше кожний клас співав коляди при підтримці вчителів Софії Тими та Андрія Губ'яка. Були колядки, польські коленди та щедрівки. На сцені ми гостили вертеп, а вчителі Інна та Віктор Левченки – як господарі – привітали колядників. За столами сиділи діти та молодь з нашої школи, деякі з них вбрані були в вишиванки, які змогли взяти з собою, втікаючи від війни. Всі при святковому настрої куштували вареники, крокети, рибу та борщ. Дуже приємні слова виголосила директорка школи Ева Бондьюс. А авторкою усієї художньої програми була Зоя Лукашик. Мій сьомий клас, тримаючи наші прапори на сцені (на фото), всіх привітав побажаннями та пісню-щедрівкою «Старий Рік минає...». Дякую вам, дорогі, бо знаю, що деякі ваші батьки воюють на фронті, і знаю, що ви багато бачили, пережили та потерпіли, втікаючи від росіян.

Нас було всіх на залі понад 300 осіб. Так що наша лігницька школа живе і буде жити. В це вірять учні, батьки, вчителі та симпатичні нашої школи. Передаємо новорічні привітання від нашої школи для цілої нашої української громади в Польщі та за кордоном, передовсім для нашої України, яка бореться з російським агресором. Ми всі віримо, що скоро Україна переможе.

Адам ВЕВЮРКА

Фото з архіву школи

**Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА**

Тетяна СЕМАКОВСЬКА

Фото з фейсбук-сторінки «Домівка врятованих тварин»

Як у Львові рятують тварин зі сходу України

Через війну страждають не тільки люди, особливо вразливою категорією стають тварини. Чимало хвостатих залишаються без господарів. Не всі люди забирають з собою навіть домашніх улюбленців, а безпритульні собаки й коти – й зовсім не в пріоритеті. Страждають також тварини в зоопарках, залишені власниками напризволяще. Сьогодні ми розповімо про благодійний фонд «Домівка врятованих тварин» у Львові, який рятує тварин під час війни.

«Домівка врятованих тварин» – це благодійна організація, волонтери якої ще задовго до повномасштабної війни допомагали тваринам. Фундатори притулку – Орест Залипський та Назар Дулиш.

– Взагалі, ми не вирішували засновувати притулок, воно само так склалося. Ми колись купили одного коня, якого хотіли віддати на м'ясо. З цього почалася вся історія, потім поліцейські привезли нам сову, забрали лисицю із жахливих умов – так все й закрутилося, – розповідає Орест Залипський.

На опікунстві у притулку є різні мешканці: єноти, лисиці, бобри, вовки, дикі птахи, коні, віслюки, кабани, ворони та сови.

З початку повномасштабного вторгнення «Домівка» почала допомагати тваринам: спершу передавали корм для тварин у гарячих точках, привозили їжу у харківські та київські притулки. Корм для тварин привозили небайдужі. До слова, в цей час до допомоги доєдналися й польські волонтери, які безкоштовно доглядали тварин.

Крок за кроком в «Домівці» організували такий собі імпровізований штаб, куди доправляли допомогу навіть

Ярмарок в «Домівці»

Члени «Домівки» з евакуаційною місією в Херсоні

міжнародні благодійники, а вже звідси все їхало в інші куточки України: Київ, Харків, Донецьк, Дніпро. Водночас, поки зі Львова відправляли тонни корму, до міста прямували сотні тваринок, яких господарі або залишили, або, на жаль, загинули. У Львові десятки собак та кішок знайшли нових господарів та свою нову домівку.

Безліч врятованих життів

За короткий період волонтерам вдалося прилаштувати десятки хвостатих. Серед евакуйованих були й свійські тварини, люди вивозили з собою кур та кіз. В травні 2022 року волонтери підводили перші підсумки своєї роботи – тоді загальне число врятованих тваринок склало 3500 живих створінь з гарячих точок.

На жаль, багато з цих тварин були покинуті недобросовісними власниками. Ось лише одна історія: волонтери врятували єнота, власник якого втік поза межі України. Тварина опинилася сама на вулиці, де її били. Дізнавшись про це, притулок забрав єнота до себе. Також сумна історія спіткала кавказьку вівчарку – пес вірно чекав свого господаря, який втік, залишивши тварину напризволяще, зараз її доглядають у притулку.

Щоб давати цьому раду, «Домівка» запрошувала усіх небайдужих гуляти з тваринами, також влаштовувала толоку. Разом львів'яни прибирали, вигулювали собак та приносили тваринам їжу.

Команда «Домівки»

В осередку працюють зоологи, які займаються прийомом та доглядом тварин, також працює реабілітолог і доглядальники – це люди, які щодня доглядають тварин, годують їх, миють вольєри, – так пояснює особливості роботи Орест Залипський.

– Люди частково змінюються: є такі, що працюють з самого початку нашого створення, а є потік людей, який змінюється, ті ж самі доглядальники. Ця робота дуже

важка, адже людям потрібно працювати кожного дня з самого ранку до самого вечора, прибирати вольєри. Це фізично важко, тому доглядальники частково змінюються, а буває, вони нам не підходять чи ми їм не підходимо, – розповідає співзасновник притулку.

Кістяк команди – це сам пан Орест, його заступник Назар та Ліна, яка працює реабілітологинею.

Евакуація тварин з гарячих точок

Щоб евакуювати тварин, необхідні не тільки волонтери, але й кошти. Працівники команди самостійно забезпечували собі поїздки власним коштом, каже Орест.

– Передостання наша поїздка – це була евакуація тварин, цілого зоопарку із Запоріжжя. Це 171 тварина, і за

Кінь Бадді

мій досвід це була, напевно, найважча евакуація за весь цей час, бо дуже велика кількість тварин. Ми 12 годин безперервно просто лапали цих тварин по їхніх вольєрах, всі були в стресі через постійні вибухи. Крім того, мешканці зоопарку дуже довго не бачили людей – з початку карантину під час коронавірусу і аж дотепер. Усі тварини були агресивні, і це було вкрай важко робити. Ми залучили трьох ветеринарів, які займалися седацією певних тварин, тому що просто так евакуювати їх не вдавалося, – розповідає Орест.

Після Запоріжжя волонтери попрямували в Херсон, звідки вивезли 15 собак, які були у важкому стані. За останній період тварини в більшості залишаються в притулку – на початку війни люди активніше брали хвостиків, проте зараз пішов спад – насправді є дуже мала кількість людей, які готові взяти тварину.

Умови для взяття тварини

Сьогодні в притулку є багато собак, які чекають свого господаря. Взяти тварину можуть як українці, так і люди з-за кордону.

Для цього державні ветеринарні лікарі готують повний пакет документів для вивозу тварини. Зі свого боку волонтери мають переконатися, що в майбутнього господаря є хороші умови утримання.

– Ці всі тварини пережили війну і зараз жити в не дуже добрих умовах – вони не заслуговують на таке. Це має бути життя в будинку, в квартирі. Тварина – це член сім'ї насамперед, а не просто собака, яка живе на подвір'ї, – наголошує фундатор притулку.

Кінь Бадді

Щодня притулку потрібно забезпечувати їжею десятки хвостиків, також волонтери проводять вакцинацію тварин. Крім того, немало тварин потрапляють сюди у важкому стані, відповідно потрібна реабілітація, яка коштує дорого. Серед останніх підопічних – кінь Бадді. Цей красень приїхав до «Домівки» аж з Краматорська, йому близько 9 років. На жаль, Бадді має невиліковну хворобу – ламініт. Ця хвороба супроводжується запальним процесом одразу на кількох кінцівках.

Ветеринари бачили для Бадді тільки одне рішення – евтаназію. Однак, тварині пощастило. Одна з англійських зоозахисних організацій вивезла та транспортувала Бадді до Львова. Зараз Бадді на реабілітації, і час, який йому відведений на землі, Бадді проведе у турботі та любові. У «Домівці» вірять, що кожна тварина заслуговує на життя.

Ярмарок для фінансування

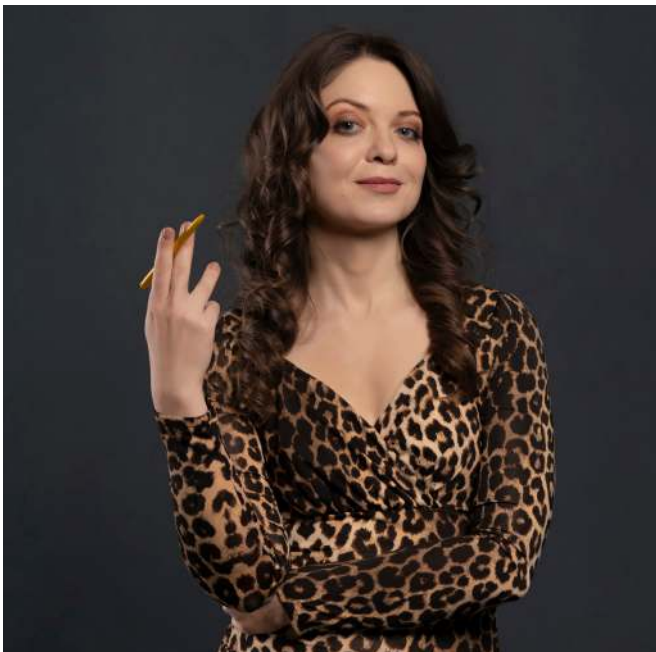
Рано чи пізно у будь-якого благодійного фонду чи організації постає питання про фінансування потреб, а з тваринами воно особливо гостро відчувається. Тварини у притулок часто приходять у важкому стані. Щоб підтримати весь імпровізований зоопарк, який є в «Домівці», засновники організовують ярмарки, благодійні акції чи інші заходи. Під час ярмарок охочі можуть придбати солодощі, а виручені кошти спрямують на потреби тварин. Крім цього, у притулку є постійні реквізити допомоги:

БО БФ «Домівка врятованих тварин»
ЄДРПОУ: 44086841
IBAN: UA773052990000026006031017177

Валерія ГУРЖИЙ

Фото з архіву героїні статті

«Моя мета – закохати в українську мову мінімум 40 мільйонів людей»

Наталя Місюк родом з Криму. У 2014 році була змушена покинути рідну домівку та переїхати до Львова, де й започаткувала проєкт «Давай займемось текстом» (facebook.com/maketexts), у якому популяризує українську мову – розповідає читачам про цікаві вислови, особливості різних говірок та ділиться дотепними історіями. Нещодавно Наталя разом з IT-івцем Олегом Новосадом створили мобільний застосунок, що закохує в українську. Про свій проєкт та його амбітну мету Наталя Місюк розповіла «Нашому слову».

– Як і коли виникла ідея створення проєкту?

– Він з'явився три роки тому – це був 2019-й. У мене був друг, який вважав, що мені треба мати власну справу, він бачив у мені потенціал і спонукав до того, аби я ділилася зі світом тим, що знаю та вмію. Так і з'явився проєкт. Він починався з відео в Youtube. Друг допомагав мені їх створювати, а потім ми вийшли в інші соціальні мережі. Коли почалася пандемія, стало складно знімати відео, і проєкт перейшов переважно в текстовий формат. Я зрозуміла, що моя історія доволі нетипова. Я народилася в Криму, але маю полтавське та чернігівське коріння, унаслідок

окупації півострова я переїхала до Львова та перейшла на спілкування українською. Я можу бути прикладом для інших людей, демонстрацією того, що мовний перехід можливий і може бути приємним. У моєму випадку він добровільний, завдяки ньому в мене з'явилися нові друзі та нові кар'єрні перспективи.

– Тобто українська мова для вас не є рідною?

– У моєму дитинстві в Криму вдома здебільшого говорили російською, але на українську переходили, коли бракувало російських слів та сенсів. Найчастіше – це були полтавсько-чернігівські влучні вислови. Вони дуже прикольні, і я зараз ними ділюсь із підписниками.

– Яка головна мета проєкту?

– Вона амбітна, ми хочемо, аби українською розмовляли мінімум 40 мільйонів людей. І не просто розмовляли, а робили це із задоволенням. До цієї мети ми вже зробили багато кроків – й у нас непогано виходить.

– Чим ви займалися раніше й чи допомогла вам ця діяльність зараз?

– Я вчилася в Таврійському національному університеті в Криму, де вивчала бізнес. Багато років працювала інтернет-маркетологом, тож цей досвід допомагає мені тепер. Маркетинг – це про те, як можна зробити популярним майже будь-що. І я знаю, що його можна застосувати для того, щоб зробити популярною українську мову.

– Ви зараз працюєте тільки над проєктом чи ще чимось займаєтесь паралельно?

– Тільки над проєктом.

– Як на «Давай займемось текстом» вплинула війна?

– Як позитивно, так і негативно. Позитивно в тому плані, що у суспільстві зросла цікавість до української мови та посилилася хвиля патріотизму, тому за минулий рік проєкт зріс на 400%. Разом з тим в умовах 2022 року працювати над ним іноді було складно, навіть на межі неможливого. Також я тимчасово переїхала до Нідерландів. Переїзд – це теж складна справа. З початку війни я працюю 25/7, тому що мені весь час бракує ще години, щоб закінчити всі справи. Це велике навантаження, але я бачу результат того, що роблю, і це дуже приємно. Минулого року сталося багато поганого, але було й хороше – ми познайомилися з Олегом Новосадом – він є архітектором в IT, і ми разом розробили мобільний застосунок для мого проєкту. Застосунок швидко став популярним. Він посідає топові місця в різних рейтингах і це теж дуже тішить, ми продовжуємо його активно розвивати.

– Що стало поштовхом для створення застосунку?

– Був період, коли в моєму житті було багато складнощів. Попри все, я продовжувала створювати веселі дописи в соціальних мережах. Поки я їх писала, то підбадьорювала саму себе, а також бачила, що підіймаю настрій підписникам, даю їм сили рухатися вперед. Це була моя «дахотримачка» (сміється). У той період я створила низку дописів – це були картки з зображенням та підписами, вони були наборами по 9 і з тих 9 – 8 були неправильними, тобто підпис не відповідав зображенню, і тільки одне було правильним, і підписникам треба було його відшукати. Авдиторії гра дуже сподобалася, вона стала популярною, її багато хто перепостив, я отримала багато захоплених коментарів. Один із дописів побачив Олег і в нього виникла ідея мобільного застосунку. Тож авторка контенту – я, а автор технічної складової – Олег, ми з ним співавтори.

– У вашому проєкті є багато різних рубрик, де ви берете натхнення?

– Мій рецепт простий – я просто тримаю очі й вуха відкритими. Іноді записую те, що бачу чи чую. Ідей у мене дуже багато, і я не встигаю всі втілювати у життя. У мене є файл, у який я записую все, що хотіла б зробити, і він щотижня стає все довшим і довшим, але я поступово усе ж таки реалізую з нього ідеї, які встигаю.

– Наскільки я знаю, ви єдина авторка проєкту, тобто ви самі робите й текст, і зображення для соціальних мереж?

– Усе сама роблю. Зараз технології допомагають робити все самостійно.

– Скільки часу приблизно йде на одну добірку?

– Складно сказати. Зробити самі зображення це недовго – лічені хвилини, але на пошуки влучних тлумачень можуть піти місяці. Слова мене самі знаходять. Коли я знайомлюсь із новою людиною, і ця людина дізнається, що я пишу тексти, у мене часто запитують, скільки символів на хвилину я вмію друкувати, і мені зазвичай доводиться пояснювати, що писати тексти – це не друкувати на швидкість, це думати. Немає жодного значення, як швидко я друкую, тому що найскладніша частина – це думати та знаходити розумне рішення. Тому найбільше часу витрачається саме на роздуми і це може тривати дуже довго.

– Чи можете згадати свій найпопулярніший допис?

– Найпопулярнішою добіркою стала та, що присвячена львівському слову «та». В ній було 9 фраз, де «та» мало різні сенси в залежності від сусідніх слів. Цю добірку привласнювали, крали, перепощували тощо. Поки не найчемніші люди крали добірку, ми вигадали, як із неї зробити гру, і ми це втілили в застосунок. Це також історія про те, чому варто створювати своє, а не привласнювати чуже. Бо поки крадеш, у тебе немає часу розвиватися. Творчість так влаштована, що більше ти створюєш, тим більше хочеться створювати.

Також популярними є добірки про те, як говорить львівська спільнота IT, вони є на межі вінтажного та сучасного – це такий мікс. Це також дуже цікаво, адже ці дописи демонструють, що старовинні українські вислови актуальні й досі в сучасних реаліях. Ці вислови формувалися в часи, коли не було IT, але вони настільки просякнуті мудрістю людською, що вони знаходять свій вжиток й зараз.

*Та – так
Та-та – звісно
Та-та-та – все правильно
Ну та – погоджуюся
Та йой – облиште
Та ну – не може бути
Та де – ні
Та яке – зовсім ні
Та й таке – так і живемо*

Завантажити застосунок
можна за QR-кодом

– Хто є вашими читачами?

– Це українці, які живуть по усьому світу. На першому місці – Україна, на другому – Польща. Ми також бачили, що застосунок завантажують у росії. Є десь 100–200 завантажень. Ми спочатку думали закрити застосунок для росії, а потім подумали, що нехай вони вчать-ся потихеньку (*сміється*). Насправді думаємо, що це українці, які застрягли там, тому вирішили залишити його доступним. Якщо людина завантажує наш додаток – то це має бути файна людина. Нашому застосунку лише пару місяців, але він уже встиг здобути нагороду «За соціальний внесок», і ми цим пишаємося.

– Наскільки я знаю, зараз ви живете за кордоном.

– Так, я опинилася тут, коли почалися повітряні тривоги і почали летіти бомби та ракети. Я мала друзів, які жили на території ЄС, і всі вони в один голос кликали мене до них приїхати. Наприкінці лютого я спакувала дуже маленьку валізу, до неї буквально нічого не влізло, тож я взяла із собою найцінніше – своє життя і життя своєї кішки Міці. Вона разом із переноскою важить 8 кілограмів, і це максимум того, що я можу підняти фізично. У мене з собою були документи, зарядка для телефону, сам телефон і... майже все. Ми поїхали до Братислави до моєї подруги, після цього переїхали до інших друзів в Амстердам. Потім я винайняла житло, тому що не можна бути довго гостем. До Львова я планую повернутися як тільки з'явиться можливість. Моя робота пов'язана з доступом до інтернету й наявністю електрики. Поки що працювати та робити більше для популяризації української мови я можу в місці, де є постійний зв'язок та світло.

– Як вам життя за кордоном?

– Я побачила, що в Україні життя набагато комфортніше, ніж тут. Можливо, не для всіх. Я знаю, що в Україні є люди, яким живеться складно, але й тут є люди, яким живеться ще гірше. Мене в основному шокує життя за кордоном. Я не знаю, чого раніше ми цього не знали, я дуже сумую за Україною, смачною їжею, посиденьками з друзями, спілкуванням, взаємопідтримкою, сервісом. Для мене один із найбільших шоків – це те, що тут майже повністю відсутня сфера послуг і те, що тут складно з медициною. Тут гарно, безпечно, але я дуже хочу додому – до Львова. ●

Павло ЛОЗА

Фото з офіційного сайту президента Польщі,
автор Пшемислав Келер

Державні відзнаки для православних священників

У Президентському палаці 3 лютого президент Польщі Анджей Дуда нагородив державними нагородами священнослужителів й осіб, причетних до діяльності Польської автокефальної православної церкви. Відзнаки отримали троє священників, добре відомих українській громаді у Польщі.

Серед нагороджених за заслуги в громадській та благодійній діяльності, зокрема на благо людей, які потребують допомоги та підтримки, були особи, пов'язані з Православним благодійним центром ELEOS, та ті, хто активно допомагає постраждалим унаслідок російської агресії проти України. Від імені президента відзнаки вручив державний секретар Канцелярії президента Польщі Войцех Коларський.

Золотий хрест заслуги отримав отець Артур Грабан. Багато хто знає священника не лише як пароха православних парафій у Лугах та Березі (Любуське воєводство), але теж як багатогранну людину й громадського діяча. Священник відомий у регіоні як популяризатор лемківської культури та вчитель лемківської говірки. Він заснував ансамбль «LemkoTower». Завдяки його ініціативі у Стшельцях-Краєнських відремонтовано вежу, де ансамбль проводить репетиції. Там також утілюють низку проєктів, скерованих на збереження й розвиток лемківської культури, в яких активну участь бере місцева лемківська молодь. Духівник є ініціатором та організатором багатьох лемківських заходів, зокрема «Лемківської ватри» в Лугах, «Вечорів з лемківською культурою», «Зустрічей трьох культур».

Додамо, що священник є сином автора матеріалів для «Лемківської сторінки» в нашій газеті Володислава Грабана.

Бронзові хрести заслуги за громадську та благодійну діяльність, зокрема на благо людей, які потребують допомоги та підтримки, отримали священники отець прот. Юрій Мокрауз та отець Юліан Феленчак. Перший з 2003 року є парохом православної парафії в Перемишлі. Посаду парафіяльного священника поєднує з військовим капеланством. У структурі Православного ординаріату Війська Польського є деканом спецвійськ. Має звання полковника.

Серед премиської громади він відомий як організатор парафіяльних урочистостей (у місті є дві православні святині), організатор зустрічей парафіян після недільних літургій, ініціатор збірок на підтримку України. Дуже добре знає його теж місцева молодь та діти, бо священник навчає катехизи в Комплексі загальноосвітніх шкіл ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі.

Отець Артур Грабан

Отець прот. Юрій Мокрауз

Отець митрат Юліан Феленчак

Другий священник, якого президент Польщі відзначив Бронзовим хрестом заслуги, – це отець митрат Юліан Феленчак. Хоч сам він походить із Бортного, уже майже тридцять років є парохом православної парафії в Морехові (Сяніцького повіту) біля села Мокре. Він також відомий парафіянам у Щавному та Дзюрдзові, де служить літургії. Отець Юліан навчає дітей у школах, відповідає за душпастирські справи в Перемисько-Горлицькому деканаті, часто допомагає єпископу. Також є учасником ініціатив, організованих українською громадою регіону. Він не забуває і допомагати Україні. Серед іншого, провів минулорічний Великдень з українськими дітьми, які перебували в осередку в Полянчику. Відомий серед місцевої української молоді, оскільки часто буває їхнім опікуном під час піших прощ до св. гори Явір. ●

Анна ВІННИЦЬКА

Фото авторки статті

Білобірське колядування

Новостворений учнями гурт українського ліцею, в якому кожен може проявити власні таланти

Після перерви, спричиненої пандемією, поляки та українці знову зустрілись у Білому Борі на спільному колядуванні. Двадцять шосте колядування позначене, однак, ще більшим горем – війною в Україні.

На ювілейне 25-те колядування, що відбувалося в греко-католицькій церкві, було запрошено музичний гурт «Водограй» з Гданська, учасники якого на той час нещодавно прибули з України. «Члени гурту „Водограй” родом з Донеччини, отже, з території, де з 2014 року триває війна з росією. Саме в Гданську вони знайшли нове місце для життя. Проте надалі пов'язані з українською культурою та громадою. Ми запросили їх до нас з особливим проханням – щоб колядки, які почуємо в їхньому виконанні, стали молитвою про мир в Україні та у всьому світі. Стали молитвою про мир для кожного з нас», – казав тоді Володимир Філь, якому належить ідея польсько-українського колядування. На жаль, так не сталося.

Під час 26-го колядування думки учасників були з Україною, охопленою війною. Тому білобірське колядування було не лише співанням колядок, але й молитвою,

криком до неба народу, що бореться за свою свободу, за мирне небо й безпечне життя українських дітей, які нині перебувають у темряві...

Як уже було зазначено, ідея польсько-українського колядування належить Володимирові Філю – голові гуртка ОУП у Білому Борі. Саме він майже тридцять років тому запропонував Ірині Ковальській, яка веде хор при римо-католицькій парафії, та Ірині Дрозд, представниці ради хору, що діє при греко-католицькій церкві, аби саме в час різдвяних свят спільно колядувати. Ідея так сподобалася, що здається, немов у Білому Борі польська колядка перемішується з українською, тим самим показуючи багатокультурність цього містечка. Від самого початку колядування поперемінно відбувається то в римо-католицькій, то в греко-католицькій святині – зараз господарем була римо-католицька парафія.

Цього року в колядуванні участь взяло 13 хорів та ансамблів з Білого Бору та довколишніх місцевостей, які заспівали найбільш популярні та найгарніші колядки. І з кожним роком заходом цікавиться все більше учасників, адже для колективів це можливість показати власні надбання й ще більше подружитися зі своїми сусідами. Однак, колядування – не лише співання колядок, а зустріч двох культур, традицій та церков. Нині це вже помітний захід, завдяки якому твориться спільнота двох культур: польської та української.

Українців представляли учні шевченківської початкової школи та ліцею, хор «Оберіг», який діє при греко-католицькій парафії у М'ястку, та хор греко-католицької парафії в Білому Борі. Традиційно на завершення колядування всі учасники заспівали польською та українською мовами колядку «Тиха ніч, свята ніч» – у цьому році її слова несли особливу силу. ●

Хор греко-католицької парафії. Фото з інтернет-сторінки гміни

Павло ЛОЗА

Фото автора статті

Народно-домашня кутя

Багато співу, радості, плюс щіпка шуму та метушні – й «перемиська кутя» готова. Приблизно так виглядало традиційне для Перемишля дійство «Кутя та огляд вертепів».

Цього року свято, яке відбулося 5 лютого в Народному домі, зібрало чимало старожилів та нових жителів міста.

– Захід є циклічним і відбувається вже кілька десятиліть. Власне, це одна з тих подій у Перемишлі, що збирає більшість нашої громади, – сказав Ігор Горків, голова Перемиського відділу ОУП, який разом з Тетяною Наконечною привітав гостей.

– Цього року нас більше, ніж у попередні роки. Шкодуємо лише, що це пов'язано з такими обставинами, як війна. Ми дуже раді, що з нами наші дорогі нові жителі з України. Ми хочемо, щоб ви почувалися тут як удома. Адже Народний дім – наш спільний дім, – додала членкиня управи Перемиського відділу Об'єднання.

Перед виступом колядників відбулася спільна молитва, де перемиське духовенство спільно молилося на сцені за завершення війни – о. митрат Богдан Степан, парох греко-католицької парафії, о. прот. Юрій Мокрауз, парох православної парафії, та о. ієрм. Дмитро Гарасим, ігумен монастиря отців василіян.

Протягом вечора на сцені Народного дому виступили десять колективів. Серед них учні Комплексу шкіл ім. Маркіяна Шашкевича, колядницькі родини, дитячі й дорослі колективи. Протягом понад півторагодинного концерту на сцені прозвучало багато колядок, щедрівок, привітань та побажань від колядників не лише з Перемишля, а й Ряшева. Крім того, на столах була типова різдвяна страва – кутя з пшениці, меду, маку, горіхів та бакалії.

За словами організаторів, цьогорічну «Кутю та огляд вертепів» відвідало понад 250 осіб. ●

Тетяна Наконечна та Ігор Горків

Карнавальний бал «Допомагаємо Україні»

У Кентшині (Вармінсько-Мазурське воєводство) 4 лютого відбувся карнавальний бал «Допомагаємо Україні». У межах заходу, в якому взяло участь більше 400 осіб, зібрали близько 11 тисяч злотих, котрі буде передано в Україну.

Бал відкрив і привітав гостей голова кентшинського гуртка Об'єднання українців у Польщі Андрій Сидор. Він підкреслив, що подія відбулася після довгої перерви з огляду на пандемію, а потім війну росії проти України. Оскільки на війні постійно гинуть люди, організатори вагалися, чи варто взагалі проводити цей захід. Урешті вирішили, що він буде ще однією нагодою зібрати допомогу. «Тому ми не назвали його традиційно Маланкою, а благодійним карнавальним балом», – пояснює голова кентшинського гуртка.

Кошти в Кентшині збирали під час аукціону з продажу українського рукоділля, від продажу борщу та вареників і в межах офіційної збірки з дозволу Міністерства внутрішніх справ і адміністрації. Вона триватиме до кінця квітня цього року. Пожертви можна буде залишити в кентшинському греко-католицькому храмі. Спеціальні скриньки також розмістять у підприємців-партнерів, зокрема й українських.

Особливу подяку за допомогу в проведенні балу Андрій Сидор висловлює бургомістру міста Ришардові Недзюлці, старості Міхалові Кохановському, директорці Початкової школи № 5 Божені Міцкевич, а також координаторові Волонтерського центру в Кентшині Янушеві Мазуркевичу. Зі сцени голова кентшинського гуртка ОУП подякував усім, хто досі активно підтримує Україну. Він підкреслив, що зібрані кошти допоможуть організувати чергову, восьму, поїздку з допомогою, яку буде передано до Володимира, міста-побратима Кентшина, звідки вона врешті потрапить до військових. Кентшиняни планують, зокрема, допомогти в ремонті та оснащенні тренажерного залу, в якому проходять реабілітацію поранені солдати. «Керівник цього залу попросив, серед іншого, про

допомогу в закупівлі електричної проводки», – уточнює Андрій Сидор. За його словами, під час запланованої на березень поїздки кентшиняни хочуть завезти харчі для солдатів і генератори. Кошти на їхню закупівлю в Кентшині збиратимуть ще під час заходів з нагоди Шевченківських днів 10 березня. Крім цього, кожен охочий допомогти може зголоситися до кентшинського гуртка ОУП.

Голова гуртка загалом позитивно оцінює кентшинський бал і відгуки гостей, які приїхали не тільки з різних куточків регіону, але, наприклад, з Гданська. Серед них були й гості з України. Для тих, якими опікується сусідня гміна Сроково і які проживають у місцевості Солянка, організатори забезпечили безкоштовний вхід. Про свої позитивні враження говорили також гості з українського Дніпра, котрі живуть і працюють в Кентшині. Вони долучилися до збірки та подякували організаторам за патріотичну позицію й традиційну забаву, якої вже давно не бачили у себе в Україні.

До танцю в Кентшині грав ольштинський гурт «Хата вуя Бена» та Вікторія Присяжна з Одеси.

Гурт «Хата вуя Бена» та Андрій Сидор

Тетяна СЕМАКОВСЬКА

Ким був Мирослав Симчич: 32 роки концтаборів й перевиховань

Мирослав Симчич у поважному віці
Фото з фейсбук-сторінки мера Івано-Франківська

18 січня 2023 року відійшов у засвіти політв'язень, Герой України, сотенний УПА та громадський діяч Мирослав Симчич. Пан Мирослав прожив ціле століття, встиг відзначити своє 100-річчя та закарбувати свою постать в історії України як борець за Незалежність. Розповідаємо, ким був Мирослав Симчич, які думки мав та як боровся.

Хотів стати козаком

Мирослав Симчич народився 5 січня 1923 року у невеличкому селі Вижний Березів, що на Франківщині. До слова, його життєвий шлях потім став сюжетом книги Михайла Андрусика «Брати грому».

З дитинства мав загострене почуття справедливості – ще будучи школярем, він прагнув стати козаком, а свої бойові навички відточував у бійках з ровесниками, за що й був виключений зі школи. Великий вплив на майбутнього сотенного мав його дядько – колишній курінний УГА Григорій Голинський, він цінував освіту та розум.

За його ж порадою хлопця віддали навчатися в місцеву школу. Голинський сам закінчив Коломийську гімназію й у молодості став членом Гуцульської сотні, яку потім відправили під Єлисаветград придушувати повстання українських селян проти німців.

Григорій на це не погодився, за що мав бути загнаний під військовий трибунал. Від трибуналу Голинського врятував австрійський політик. В 1941 році дядька Мирослава Симчича розстріляли більшовики.

Військовий курінь та братерство

Підрісши, Мирослав вступає до юнацької мережі ОУН, де загартовує тіло та розум. В ОУН юнак вступив за порадою товариша – в той час це була доволі відома організація, втім знайти її членів чи місце розташування було важко.

Після ОУН Симчич вирішив боротися відкрито й перейшов в УПА. Вже тоді радянська влада розуміла яку небезпеку для неї несе УПА і всіма силами намагалася дискредитувати її в очах населення. Росіяни організовували спеціальні групи, які перевдягалися у форму повстанців й ходили по селах, крали їжу, знущалися над жінками та при цьому наголошували, що є членами УПА.

Змалку Мирослав розумів важливість освіти. Маючи приклад свого стрия, юнак вступив у Коломийський архітектурний технікум, та вже восени 1943 року Мирослава відправили до Української народної самооборони в Космач, де хлопець служив кулеметником й набирався бойового досвіду.

Після служби його знову відправляють до Коломиї, тільки тепер уже вести розвідку. Меткий хлопець зарекомендував себе не тільки як гарний стрілець, але й тямущий воїн. Бачачи потенціал хлопця та невідворотну бійню з більшовиками, сотенний Скуба відправляє Симчича до старшинської школи у Космачі.

В бою за Космач мав залишитися без руки

Головним боєм Мирослава Симчича став Рушівський бій під Космачем, де молодий Симчич командував 3-ю чотою. Партизани УПА дозволили НКВС зайти в село, а самі в цей час планували оточити більшовиків, які отримали хибне відчуття перемоги.

Бій тривав три доби без перерви – радянські солдати позбулися всього озброєння в ході битви, але змогли передати радіограму про підкріплення в Станіслав, до штабу. Повідомлення перехопила українська розвідка. Тоді було прийнято рішення за будь-яку ціну не допустити підкріплення.

Частина упівців чекали підмоги НКВС на підступах до села. Космач має гористу місцевість, і тому вояки зайняли місця на пагорбах для спостереження. Зранку вони побачили цілу колону НКВС. За 2,5 години воїни УПА знищили майже всіх ворогів – 405 солдатів та офіцерів НКВС.

Симчич був поранений у руку, але змовчав – вже під кінець переможного бою він знепритомнів від втрати

крові й ледь не втратив кінцівку. В той час мова не йшла про протези, і лікарі радили ампутувати руку, але чоловік зцілювався гуцульським відваром трини.

В'язень радянського концтабору

Українська письменниця Марія Матіос у романі «Солодка Даруся» зобразила трагічну історію, де наївна дівчинка Даруся за льодяники фактично здала свого батька в руки тоталітарної машини. Така ж доля спіткала й сотенного УПА, пана Мирослава та його товаришів – тут не було доньки, але воїнів УПА «підставила» двоюрідна сестра одного з вояк. Тоді Мирослав і потрапляє в руки радянської тоталітарної машини.

В 1949 році, за участь в УПА, воїна на 25 років позбавляють свободи. Попри це, Симчич в тих умовах зумів зберегти свій дух і згодом взяв участь у повстаннях та боротьбі з урками. Через свою жагу до справедливості заробив новий термін – знову невтішні 25 років, та комісія Верховної Ради СРСР скоротила термін покарання до 10 років.

Проте після виходу на волю у справі арештанта слідчі буцімто знаходять нові докази, і Мирослава знову забирають за ґрати. Позбавлений спілкування з рідними, він опинився сам на сам в карцері. Звісно, що ніяких обтяжливих умов у справі воїна УПА не було – просто через те, що Симчич відмовився працювати з КДБ, він поплатився своєю свободою. В російських концтаборах Симчич сидів з дисидентами Іваном Світличним, Левком Лук'яненком та іншими.

В цей час його дружина Раїса не знаходила собі місця, адже після стількох років поневірянь її чоловік знову опинився за ґратами. На додаток, брата Раїси хотіли завербувати, та це не вдалося. Сам же Мирослав хвилювався за свою кохану, бо, щоб добратися до в'язниці, жінка мала подолати довгий шлях.

Щоб полегшити дорогу, Мирослав Симчич подав заяву в МДБ і в КДБ, аби його перевели назад до 35-го табору Пермської області або до Запорізької області, де й жила його родина. В Запоріжжі сім'я Симчичів опинилася вимушено, адже після першого арешту повстанцю заборонили повертатися на захід України.

Мирослав Симчич з дружиною Раїсою. Фото з Архіву ОУН

Російська мова та усталення світогляду

В часи радянських репресій машина СРСР ламала людей як сірники: тортури, побої, концтабори. Втім, цього можна було уникнути, йдучи на співпрацю, або ж бодай приймаючи правила гри радянської структури. Змалку малий Мирослав розмовляв українською й попри тиск не відмовився говорити рідною мовою.

– Відколи існує росія – відтоді будь-який прояв свободи серед українців розцінюється нашим східним сусідом як «злочин», «фашизм», – казав пан Мирослав в інтерв'ю «Історичній правді».

В тюрмі його змушували писати листи російською мовою, та Симчич відповідав, що не писав і не писатиме російською. Якось після тригодинної розмови з Симчичем працівник Пермського УВТУ, полковник Карпов, сказав йому: «Я бачу, вас не перевиховали за 27 років, а я тим більше не берусь. Залишайтеся зі своїми переконаннями».

Мирослава Симчича звільнили у 1985 році, він відбув у ув'язненні 32 роки, 6 місяців і 3 дні. Навіть після виходу на волю за ним продовжували стежити кадебісти та інші щури тоталітарної машини. Частина свого життя пан Мирослав разом з дружиною прожив в Коломиї, в невеличкій квартирі у колі рідних людей. ●

ОГОЛОШЕННЯ

ВИЙШОВ ДРУКОМ УКРАЇНСЬКИЙ АЛЬМАНАХ!

Ціна 1 примірника 30,00 зл. (висилка поштою – 8,00 злотих).

Замовлення просимо надсилати на адресу ТОВ «Тирса»:

TYRSA Sp. z o.o. ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa

email: tyrsa@hot.pl тел. +48 |22| 679 95 47

або вплачуючи рівновартість кількості замовлених примірників на банківський рахунок: TYRSA Sp. z o.o., Warszawa

Nr 95 1160 2202 0000 0000 3170 4029

чи поштовим переказом, з позначенням, скільки примірників замовляється.

Марко ПОСТІВ-ЯРУГА

Кілко християнина в християнині?

Не думайте, же тоту дилему розтрясати буду на модлу широко знаної проблеми кількості цукру в цукри. Коли сьміял єм ся з того, глубше задумувал над тым, кед двох пчолярів з двох боків Польщы авторитетно зарікало ся, же не каждый цукер до підкормляня пчів ся надає. Думам, же пчолам не цукер шкодит, а добавлены до нього домішки для выбілення (такы як сіль).

О тім, же не в каждім християнині єст тілко само віры в Ісуса Христа – знали юж нашы дідове и тоту правду лишыли нам в приповідках. В єдні стоїт: Неєден з нас: «Бога славят воргами, а чорта за пазухом ховат». В іншій бесіда єст о таких християнах, котры прилюдно: «Богу сьвітчку сьвітят, а чортови потайки ставлят огарок» (так на всякий случай). Роблят таке, бо страхают ся противника Бога, страху Божого в них ніт, и зато чорта втихомирить хочут недогорилом сьвітчком, котра має справити, же рогатий не буде шкодити ім.

Родиче мі впоїли, же єст єден Бог и лем Йому служити треба, бесідували, же хто другого человека ненавидит, не може звати ся християнином! Шанувати наказували мі вшыткых, адже и ворога. В таком дусі єм виріс, и до гнеска спокійні и мирні жыю в ним, нигда до ненависти руки не прикладам.

Якраз єден Лемко 15 грудня 2022 рока «омудріл» i перед Зачатьом св. Анны «зачал» не всперати Українців и Україну. Перше, так як Бог нам веліл, был добрым Самарянином. Хвалит ся як фаризей, котрий разом з митарьом до храму Божого на молитву зашол: *од лютого вплачал єм, їздил, як лем міг помагал, переказувал* (інформації о потребах переселенців?), *довозил, купувал цеголки и все штоси там метал до бляшанок волентерам квестуючим на поміч Україні и Українцям під Лідлом* (facebook.com/damian.trochanowski). Додає, же єдиним плюсом того його благодіяня єст лем того, же частку з даруваного може сой одписати од державного податку. Адже хыбаль не єст християнином и не рахує на нагороду в Царстві Небеснім. Сам признає ся до того, же не помагал з потреби сердца, дал понести ся хвилі часу, вшыткы помагали, адже не міг одставати! Хвалил себе, свою «доброту» и додає, же барз зьлі споминат стрічы з СБУ сперед 6 років. Для нього: *Україна то фурт тоталітарний край з тоталітарными методами и одиницями типу СБУ (Служба Безпеки України) родом з комунізму, непере-стерігаючыма прав человека – не лем по розпочатку рос-ійской агресії, а пляновый етноцид мойого Народа* (адже Лемків – додам, же я тіж єм Лемком, але того на собі єм не одчул, а часто-м был в Україні) *створений в держав-ных урядах Києва існує там юж од 30 років*. Автор, так як и фарисей з Ісусовой приповідкы, тіж не любит митників,

але хыбаль лем... українських. В wypowiedi того молодого Лемка виджу стару добрі знану філзофію – опаку-вання того само, але зміст іншый. росію називат по імени (агресором), але дуже теплійше єй змалювано ніж на-падену державу. Воплочыньом цілого зла в тексті моло-дого Лемка єст Україна, зроджена з комунізму, котрой службы (адже СБУ) Полякам нагадуют так зненавидже-не през них СБ (Лемко свій впис замістил на Facebooku на польській мові). Голосно визнає: *такой Европы з то-талітарными злодіями (на разі лем зо статутом канди-дата – адже з Україном) тіж не хочу*. Україну зове пер-шым злодійом, а росію більшым. Сугестия єст виразна, же більшый переможе, адже по што помагати ближшо-му, меншому, котрий наробил величезного галяку. Не допущат до себе мисли, же в Бога вшытко єст можливе. Християнин юж з біблії знає, же Давид подолає Голиага, хоц великан перше сьміял ся з малого, Давид здавал ся йому быти безсильным хлопцём. Не віділ на малым Да-виді Божой зброї, зброї Сьвітла, и зато стратил голову. Автор тых фейсбуковых думок Ірені Де отверто признал ся: *в лютім 2022 рока дал єм ся звести*, а кус выжше на-писал, же в грудні 2022 рока переконал ся, же: *місце єй* (адже України) *єст єднак при автократичных системах шестого сьвіта* – адже виходит на того, же Україну од-дає хыбаль в пазуры росії. Цікаве, до тепер чул єм лем о «Третім сьвіті», *шестий* нагадує мі жарт о народинах хлопця о імени Іжык. Отец барз хотів го відіти, не нашол го в покої з прекрасными хлопцями, не было го серед барз гардых чадів, серед гардых тіж был неприсутний. Втішыл ся, же його Іжык не лежыт медже брыдыма и барз брыдыма дітми. Кед мал юж домів піти, вздрів ищы єдны двері, а на них табличку «Іжык». Кед з тым *шестым сьвітом* для України зготованым през молодого Лемка было бы так як в тім жарті о Іжыку, то не было так зьлі, шесты двері были лем для Іжыка, адже Україна была бы вільным краєм.

На жаль, ту не маме до чыніня з прислівйовым ческым фільмом, заміры автора фейсбукового впису з 15 грудня 2022 рока сут ясны. Нагадуют мі стары часы підпільной літературы высыланой на радянську Україну. В кожій такій книжечці печатаній на вільным Заході на початку обовязково были портреты леніна и сталіна, а першы страны все глорифікували комуну (бо были для цензо-ра). Правду в них бесідувала лем середина. В фейсбу-ковім тексті правды ніт ани в середині, автор кінчыт свій впис закликом до чытача, котрого шанує (вказує на то займенник особистий «Сі» записаний великом буквом), и визнає, же не єст: *Putlera trollem*. Штож можна му од-повісти, хыбаль лем того, же каждый має вільну волю и кед ся дакому така Европа не подабат, має выбір. На сьвіті сут іншы континенты, дайме на то Азия з вели-чезным... сибіром. По прочытаню фейсбукового тексту мож повісти, же його автор напевно не єст Добрым Са-марянином. Господній Самарянин был в чужім краю и барз добрі знал, же помагат човекови, котрий кед был бы здоровым, руки бы му не подал, при найкращым сценарію не одозвал бы ся до нього и потрактувал як повітря. Добрий Самарянин барз добрі знал, же пома-

Дорота НАВПАКИ

Фото авторки статті

Збірка люті, що наближає нашу перемогу

Українці зараз всі – як один великий організм, зі спільною мрією: аби ворог заплатив високу ціну за те, що прийшов вбивати на нашу землю. Ну і звісно, усі сконцентровані на спільному шляху до перемоги і способах, як цього найефективніше досягнути.

Нещодавно український письменник та волонтер Мартин Якуб придумав дуже цікавий проєкт, збірку текстів, що віддзеркалюватимуть емоції та настрої українців, а саме їхню лютю щодо країни-сусіда, що стала підлим агресором та посягнула на нашу свободу.

«ІБН БЛД РСН» – саме так називається видання, що містить 67 рефлексій українських авторів, серед яких є відомі літератори, військові, волонтери, люди, що влучно і пронизливо зуміли висловити свої почуття щодо сучасних реалій. Чи не кожен українець, побачивши цю аббревіатуру, якою є назва книги, зрозуміє, про що мова. Наші серця переповнені такими емоціями, що дуже часто без нецензурної лексики просто не обійтись. Не цураються її і багато творців видання, слова ллються природно і зачіпають за живе, адже у всіх українців зараз один великий спільний біль на всіх.

Книга включає у себе тексти різного жанру, тут знайдете коротку прозу, есеї, вірші. До проєкту долучилися такі відомі автори, як Дара Корній, Руслан Горовий,

Євгенія Кузнєцова та інші. Є тут і вірш багаторічної авторки «Нашого слова» Дарини Попіль.

І найважливіше, що має привабити читачів до цієї нестандартної та потужної збірки текстів, – вона створена з єдиною метою: задля збору коштів для ЗСУ.

Задум такий, що кожен з творців текстів збірки проводить у себе в соцмережах лотерею, ціллю якою є зібрати якнайбільше коштів на потреби українського війська. І зараз якраз йде дуже активний період розіграшів. Велика частина авторів на своїх сторінках у фейсбуці та інстаграмі вже проводять лотереї. Щоб взяти у них участь, треба задонатити 100 грн. на рахунок конкретного автора (можна і більше, тоді ростиме кількість ваших квитків і шансів на перемогу). Кожна лотерея триває 7 днів, тоді випадковим чином обирається переможець, що отримує ексклюзивне видання.

Кожен з авторів має право обирати, на які саме потреби війська збиратиме кошти. До прикладу, журналістка «Нашого слова» Дарина Попіль збирає на тепловізори для 77-ї аеромобільної бригади.

Опісля розіграшів ексклюзивних видань їхніми авторами плануються наступні етапи зі збіркою, що неодмінно включатимуть знову підтримку української армії. Ймовірно, тираж книг додрукуватиметься, причому у дещо іншому форматі. Розглядається теж аудіоверсія збірки, цікавинкою якої було б те, що кожен автор наговорюватиме свій текст особисто.

За оновленнями та новинками подальшої долі збірки можна стежити в інтернеті. Книга вже здобула досить широкий резонанс у соцмережах та медіа. Актуальна інформація також весь час з'являється на сторінці засновника і реалізатора проєкту Мартин Якуба. Він, до речі, розігрував перший примірник збірки і отримав за нього 17700 грн. на потреби ЗСУ.

Щиро заохочуємо брати участь у лотереях письменників, відслідковувати шлях видання і підтримувати українську армію. Хай наша лютя на ворога трансформується у найнеобхідніші речі для боротьби з ним! ●

→ гал човекови, котрий го ненавидит (додайме, же свойі му не помогли), але ани не жалів коштів вытраченных на його лікування, ани не рахувал на одписана процентів од податку в своім краю, бо такой пільгы не было. Помагал, жебы помочы! При справжнім християнині каждая рана скорше ся гоїт, о тім сьпівал Едвард Стахура: *Człowiek człowiekowi bliżnim, z bliżnim się możesz zbliznić.*

Не осуджайме інших, на шальках вагы не укладайме вчинків інших, не важне єст хто єст більшым злодійом, а хто меншым. Злодій все буде злодійом, хыбаль, же ся покає. Помагайме тым, якы находят ся в потребі, сут образом Бога, котрому не дали сме воды, хліба, даху над головою, або не перевязали сме їхніх ран. Хочу ту голосно попросити о того, жебы сме ся не поводити як москале, не міряйме їх таком самом мірком як они Українців и Україну. Не мечме вшиткых росиян до єдного міха и не сійме ненависти до росиян. москале, не лем тоты з-під знаку путіна, маюť іншу ментальніст, нигда не жили в демократії, перше цар и його заушники, пак сталін, а гнеска путін и люде вірны йому кажут ім так, а не інакше думати! Так, а не інше бесідуют зо стра-

ху перед живым тираном. Християнин барз добрі знає, же хто сіє ненавист, жати буде плач – хліба насущного з такого засіву не буде. Не вільно нищити цілого російского лану лем за то, же дуже в ным кукілю. Господар не выслал ищы своїх женців. Жыєме, адже час жныв ищы не надышол, не судме и не ненавидме никого. Ненавист годна осквернити не лем одяг, задля рады ненависти, котрой ся оддаме, Господь выжене нас зза стола, адже гостити при ним не зможеме ся – мусиме облечы ся в Христа. Покров московского кирила на нич ся здаст! Воювати, воюйме, але в ім'я Господнє, адже мирні, без ненависти, воюйме з путіном и йому подібныма буньчучныма москалями (єден з ных хоче адже російськомовны діточкы в Дніпрі потопити лем за то, же росії не хотят на українські землі), не борме ся з каждым росиянином, а побореме!

Воюючи зо злом, не переставайме быти людми, а будме в справжній Церкві Господній, справжнім Божым Народом. Все картайме лем зло, а не другого человека. Зло не ма національного лица, медже нами Лемками тіж го не бракує. ●

Ірина Дрозд: усе життя як доказ патріотизму

З невимовним сумом прощаємося з нашою пані директор Іриною Дрозд, яка 29 листопада 2022 року на 74-му році життя відійшла у вічність.

Дуже боляче усвідомлювати цю передчасну смерть, бо переважна більшість з нас, спостерігаючи за нею, мала відчуття, що нам буде дано зробити разом ще не одну добру справу, створити нові ініціативи чи просто краще упорядкувати або використати надбання більш як сорокалітньої праці на благо нашої білобірської школи, церкви, громади. Хвороба тривала довго й після кожного її етапу пані Ірина знаходила в собі силу піднятися, стати перед новими викликами.

Разом з відходом на той світ Ірини Дрозд закінчується свого роду епоха, яка почалась у 1970 році, коли вона, випускниця бартошицького ліцею, почала працювати вчителькою в Білобірській початковій школі №2 ім. Тараса Шевченка, а з 1974 року стала її директоркою. Пані Ірина своєю працею, участю, самопопсватою зробила великий внесок у духовні й матеріальні надбання нашої громади на всіх рівнях її функціонування: шкільному, церковному та громадському. Усю себе присвятила вихованню нових поколінь українців, нащадків переселенців акції «Вісла», а останнім часом і громадян України.

За її участі та неймовірної відданості відремонтовано й розбудовано будинок Початкової школи № 2 ім. Т. Шевченка (1982-1983 рр.), скликано громадський комітет щодо будівництва гуртожитку та побудовано його (1983-1989 рр.), засновано ліцей (1990 р.), побудовано нову церкву за проектом професора Юрія Новосільського (1992-1997 рр.), встановлено пам'ятний знак жертвам акції «Вісла» (2007 р.), названо площу ім'ям Тараса Шевченка (2014 р.). Вона була організаторкою або співорганізаторкою таких заходів, як щорічні шевченківські святкування, фестивалі сакральної творчості, казкові фестивалі, білобірські польсько-українські колядування, табори відпочинку для дітей української меншини й дітей з Чорнобиля, екскурсії в Україну та на рідні землі, вчительські конференції. Як співорганізаторка влаштувала I Всесвітній форум української діаспори (1990 р.) й з'їзди українських політв'язнів сталінського періоду (1992-1993 рр.). Невтомно пропагувала українське друковане слово й українські книжки. Як методист допомагала по змозі пунктам навчання української мови в усьому регіоні від Гданська по Щецін. За час довголітнього головування в Українському вчительському товаристві вміло інтегрувала українських учителів у Польщі.

Як особа, обдарована сильним голосом і музичним слухом, співала в церковному хорі та хорі «Верховина» під диригуванням Богдана Фіцака. Учила також співати шкільну молодь різноманітних пісень, починаючи з колядок, закінчуючи народними й патріотичними піснями тощо. Найбільш близькою її серцю була пісня на слова Василя Симоненка «Лебеді материнства», що прозвучала над її могилою у виконанні церковного хору та випускників школи, які з'їхались звідусіль, щоб попрощатись зі своєю наставницею.

Урочистий відхід пані Ірини Дрозд на пенсію
Фото з архіву школи

Також долучалася до праці на самоврядній ниві й чотири каденції (2002-2018 рр.) була депутатом міської ради в Білому Борі. Як мешканка багатоповерхівки разом із сусідами створила спільноту мешканців та була в її управлінні. Залюбки відпочивала на природі, працюючи у своєму городі або збираючи гриби в білобірських лісах.

Було в покійної Ірини ще багато планів, пов'язаних зі збереженням пам'яті про покоління виселенців акції «Вісла». Збирала костюми з рідних земель й інші матеріальні пам'ятки, привезені переселенцями. Це все робила з думкою долучитися до створення музейної кімнати в школі, а згодом і невеликого музею.

Усе тут описане й неописане, але здійснене, є доказом великого патріотизму, глибокої потреби діяти на благо громади та народу, з метою вберегти тут, на чужині, чергові покоління українців від повної асиміляції.

За час свого директорування в українських школах в Білому Борі пані Ірина переживала складні моменти й різного роду випробування, бо часи були непрості, особливо до 1989 року. Завдяки своїй стійкості, рішучості й безкомпромісності знаходила вихід зі, здавалося б, безвихідних ситуацій.

Як парафіянка, член УСКТ/ОУП й учитель-директор шкіл була одним з каталізаторів нашої невеликої, але активної громади. Тому за допомогою небайдужих людей вдалося нам досягнути так багато на шкільній, церковній і громадській нивах.

У скорбній молитві дякуємо Богові за труд життя пані Ірини Дрозд й за те, що дороги багатьох з нас перетнулися саме тут, у Білому Борі. Завдяки цьому ми могли разом творити добро, яке служитиме наступним поколінням українців.

Глибоко відчуваємо й завжди відчуватимемо цю болючу втрату Людини, на чесність, участь, підтримку й допомогу якої можна було завжди розраховувати.

Щирі слова співчуття висловлюємо всій родині Ірини Дрозд, зокрема сестрі Ярославі, доньці Анні з чоловіком Мирославом, синові Андрію з дружиною Ольгою та улюбленим онукам, якими дуже тішилась і пишалась, – Олі, Тимку й Гані.

Нехай чужа білобірська земля, на якій трудилася майже все своє життя, буде їй легкою.

Вічна Вам пам'ять, пані Ірино!

Управа гуртка ОУП у Білому Борі
Парафіальна рада і члени церковного хору

Передплата «Нашого слова» на 2023 рік

ПОЛЬЩА

Кількість примірників	Ціна одного примірника в передплаті	Квартал	Пів року	Рік
ЗВИЧАЙНА ПОШТА (PRZESYŁKA EKONOMICZNA)				
1 примірник	5,00 зл + поштові оплати	104,00 зл	208,00 зл	416,00 зл
3 примірники і більше (ціна одного примірника)	5,00 зл без поштових оплат	65,00 зл	130,00 зл	260,00 зл
АВІАПОШТА (PRZESYŁKA PRIORYTETOWA)				
1 примірник	5,00 зл + поштові оплати	118,00 зл	236,00 зл	472,00 зл
10 примірників і більше (ціна одного примірника)	5,00 зл без поштових оплат	65,00 зл	130,00 зл	260,00 зл

ЄВРОПА + УКРАЇНА

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
395,00 зл	790,00 зл
95,00 євро	190,00 євро

КАНАДА

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
395,00 зл	790,00 зл
145,00 дол КАНАД.	290,00 дол КАНАД.

США, АВСТРАЛІЯ

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
395,00 зл	790,00 зл
113,00 дол США	225,00 дол США

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Нагадуємо, що газету «Наше слово», окрім як в редакції, можна передплатити також у кіосках мережі Ruch, Kolporter та відділеннях Poczta Polska.

Редакція

- Парафія Стрітіння Господнього Української греко-католицької церкви міста Лодзь звертається до всіх небайдужих людей з проханням про допомогу в купівлі готового будинку, який планується використати як парафіяльний храм. Збірку на закупівлю будинку благословив Перемисько-Варшавський митрополит УГКЦ Євген Попович. Від усього серця дякуємо за будь-яку надану допомогу.

Пожертви просимо надсилати на подані банківські рахунки SANTANDER BANK POLSKA S.A.

PARAFIA GRECKOKATOLICKA P.W. OFIAROWANIA PAŃSKIEGO W ŁODZI

PLN 08 1090 2590 0000 0001 5263 3815 USD 12 1090 2590 0000 0001 5006 6832 EURO 58 1090 2590 0000 0001 5263 3788

Наше Слово Adres: Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **prenumerata i reklama** – tel./fax 22 677-88-10, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. E-mail: redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny:** zastępca redaktora naczelnego – Paweł Łoza, sekretarz – Tetiana Daniuczenko, redaktorzy – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), Katarzyna Komar-Macyńska (Przemyśl), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **prenumerata, reklama** – Łesia Korostatewycz. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Olena Humeniuk (Kijów), Adam Wiewiórka (Legnica), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniński (Gładyszów). **Wydawca:** Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: http://ukraincy.org.pl **Fotokład:** Redakcja „Nasze Słowo” **Druk:** Drukarnia „Efekt”. Nakład 2100 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związku Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.

Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,

Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

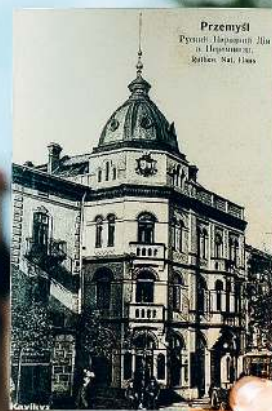
Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa” wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo” dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w kioskach RUCH-u, w wybranych EMPIK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.: Zamówienia na prenumeratę można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Centrum Obsługi Klienta „RUCH” pod numerami: 22 693 70 00 lub 801 800 803 – czynne w dni robocze w godzinach 7⁰⁰ – 17⁰⁰.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Statki wyrażają точку zору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

Дім для людей і мрій

**Разом
збудували –
разом
відбудуймо!**

З 24 лютого наші двері є відкриті для тих, хто тікає від війни – наші волонтери допомогли вже сотням тисяч громадян України.

Ми підлаштовували увесь доступний простір будинку згідно потреб нової ситуації.

Щоб надалі допомагати, а також організувати культурні, освітні та інтеграційні заходи мусимо завершити ремонт чергових поверхів.

Тому просимо про Вашу підтримку!

Fundacja Dom Ukraiński w Przemyślu

ul. Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl

PLN: 88 1600 1462 1838 9708 6000 0001

USD: 61 1600 1462 1838 9708 6000 0002

SWIFT: PPABPLPK

Tytuł: Darowizna na działalność statutową

PayPal

narodnyj.dim@ukraincy.org.pl